No. 2. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 4 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten December.

Gisteren is de kamer tot de keuze van hare vice-presidenten en secretarissen overgegaan. Tot vice-presidenten zijn die van het vorig jaar, de heeren *Dufaure*, *Jacqueminot* en *Calmon*, alle drie van het ministerie, of gelijk het *Journal des Débats* zegt, de behoudende partij toegedaan, gekozen geworden, alsmede de heer *Bignon*, mede een voorstander van het ministerie, ter vervanging van den heer *Salvandy*, die thans gezant in Spanje is. Van de secretarissen zijn de heeren *Galos* en *Boissy d'Anglas* bij hernieuwing benoemd geworden.

Twee voorstellen zijn op het bureau van de kamer neergelegd, beide van de zijde der oppositie afkomstig. Het een is van den heer *Ganneron*, en heeft de strekking, om de voorwaarden voor het lidmaatschap der kamer vereischt, eene verdere uitbreiding te geven, het tweede voorstel is van den heer *Ducos* en betreft het kiesregt; bij hetzelve wordt voorgesteld; om aan alle burgers die op de departementale jurylijst zijn ingeschreven, het kiesregt toe tekennen; alsmede aan dezulken, die op deze lijst niet zijn kunnen gebragt worden, ter oorzake van incompatibiliteit, voortspruitende uit art. 383 van het wetboek van crimineele instructie.

Voorts zou, volgens een der dagbladen, de heer *Odillon Barrot* zich jegens de leden zijner partij verbonden hebben, om na de eerste debatten der kamer een voorstel te doen, strekkende, gelijk dit blad zegt, om aan de drukpers de waarborgen weder te geven, die dubbel miskend zijn geworden door zekere bepalingen aan de wetten van September en door de onverwachte toepassing (op de persoon van *Dupoty*) van de wet van 17 mei 1819.

Verder verneemt men dat eene commissie van leden der kamer, uit de meest uiteenloopende partijen, zich gevormd heeft, om te onderzoeken, welke veranderingen er zouden te brengen zijn in de Septemberwetten en in de wet van 1819. Deze commissie bestaat uit den heer *Berrijer*, voor de legitimisten, uit de heeren *Mauguin* en *Dupont* de l'Eure, voor de uiterste linker zijde, en de heeren *Odillon Barrot* en *Billaut* voor de zoogenoemde dynastieke oppositie.

Wat het zeggen betreft dat de dagbladen, die de bewuste verklaring betrekkelijk de veroordeeling van *Dupoty* door het hof der pairs geplaatst hebben, dat zij geen verslag zouden geven van de zittingen van het hof der pairs, de *National*, de *Quotidienne*, de *Gazette de France*, de *Siécle* en *la France* hebben daarin tot dusver woord gehouden, maar de *Courrier Français*, *la Patrie* en *le Temps* hebben het verslag dier zittingen als naar gewoonte medegedeeld.

— Ten gevolge van de nieuwe instructie tegen de medebeschuldigden aan den aanslag van den 13den September hebben er gisteren weder twee arrestatien plaats gehad. Voort leest men heden in *le Droit*: » Gisteren hebben de commissaris van de wijk St. Eustache, en de vrederegter *Vassal*, krachtens een mandaat van den prefect van policie, zekeren *Bauer* gearresteerd, een Duitscher van afkomst en schoenmaker in de rue du Jour. Men heeft bij hem 300 staatkundige vlugschriften, met duitschen en franschen tekst gevonden. Deze geschriften handelen over de beginselen der communistische partij en zijn voor de aankomelingen bestemd. Men heeft bij *Bauer* ook eene uitvoerige correspondentie gevonden, welke het bestaan heeft doen ontdekken van vertakkingen tusschen de geheime genootschappen in Frankrijk en Duitschland, voornamelijk in de hertogdommen Baden en Hessen en in de Rijnprovincien. Andere arrestatien hebben er insgelijks plaats gehad, op mandaten van den grootkanselier; al de gevangenen zijn naar de conciergerie gebragt."

— De Aartsbisschop van Tours, de heer *de Montblanc*, is dezer dagen in hoogen ouderdom overleden.

— Een bijzondere brief uit Madrid geeft als reden op die het plegtig gehoor van den nieuwen franschen gezant, de *Salvandy*, verhinderde, dat de regent zich het regt aanmatigde om in de plaats van de koningin, den gezant te ontvangen.

— *La Presse* geeft bijzondere berigten uit Algiers van den 21sten ll., volgens welke de gouverneur generaal *Bugeaud* door gewigtige omstandigheden verhinderd werd van het tweemaandsch verlof naar Frankrijk gebruik te maken.

— De Gouverneur-Generaal *Bugeaud* heeft den 10den December uit Algiers eenen brief aan de bevelhebbers der korpsen in die Fransche bezitting gerigt, waarin eene aanlokkelijke beschrijving van de nieuwe dorpen welke in den omtrek der stad Algiers, binnen den doorloopenden buitenwal worden gebouwd, gegeven wordt en tevens te kennen gegeven, dat de soldaten, die hunnen tijd hebben uitgediend, de voorkeur zullen hebben, om zich als kolonisten in die dorpen te bevestigen. De voorwaarden, die aan deze uitgediende krijgslieden worden aangeboden, schijnen zeer aannemelijk. Sommigen hunner zullen voor het wachthouden soldij blijven genieten. Ook zullen zij, na zich verbonden te hebben, eenen uitstap naar Frankrijk mogen doen, om daar hunne bloedverwanten te zien of een huwelijk te sluiten.

Van den 1sten. — De kamer der gedeputeerden heeft gisteren hare beide nog te benoemen secretarissen gekozen, zijnde de heeren *de l'Espée* en *Havin*; de laatstgenoemde behoort tot de oppositie.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een artikel ter wederlegging van hetgeen de oppositie-bladen gezegd hebben nopens de moeijelijkheden die onze gezant te Madrid, de heer *Salvandy* in de overgeving zijner geloofsbrieven ondervindt. De moeijelijkheid bestond niet daarin, gelijk gezegde bladen beweren, dat de gezant een gehoor bij de jonge koningin, zonder getuigen, had verlangd, maar daarin, dat de regent *Espartero* verlangde, dat hem de geloofsbrieven, in zijn paleis werden overhandigd, in welk geval het den schijn zou hebben, dat de vertegenwoordiger des konings van Frankrijk, niet bij de Spaansche koningin, maar bij den regent als gezant geaccrediteerd was.

— Gisteren avond hebben de koning en koningin, omgeven van de leden hunner familie, in de troonzaal, den Aartsbisschop van Parijs aan het hoofd der geestelijkheid ter gelegenheid van het nieuwe jaar ontvangen, vervolgens den staatsraad, en detachementen der nationale garde en van de linietroepen, die de dienst aan het paleis hadden.

— Gisteren heeft de kamer der gedeputeerde eene korte zitting gehouden, waarin haar nieuw benoemd bureau geinstalleerd is, bij welke gelegenheid de president *Sauzet* eene aanspraak gedaan heeft, waarin hij der kamer op den belangrijken arbeid die haar wachtte opmerkzaam maakte, en ten opzigte der aanvaarding zijner gewigtige betrekking zeide, dat onafhankelijkheid een der eerste vereischten van den president was, gelijk voor de kamer vrijheid in hare debatten.

— In een der morgenbladen leest men, dat het getal der nieuwe beschuldigden in den aanslag van September, elf bedraagt. De meeste dezer lieden hadden een voegzamer voorkomen dan de vroegere om dergelijke staatkundige redenen gearresteerde personen, en scheen te blijken, dat zij tot eene meer welvarende klasse van de maatschappij behooren, waarom zij dan ook voor hoofden van geheime genootschappen gehouden worden. Bij twee dier lieden heeft men, volgens de *Gazetté des tribunaux*, een groot getal papieren in beslag genomen.

Naar gezegd wordt, zullen *Quénisset*, *Colombier* en *Just* in de gevangenis van het Luxemburg vooreerst verblijven, om in het nieuwe proces als getuigen op te treden.

— In eenen bijzonderen brief uit Madrid van den 23sten December leest men: » In eene heden gehoudene voorloopige bijeenkomst der senatoren, heeft de graaf *Almodovar*, uit kracht van het besluit des Regent, het voorzitters-gestoelte bekleed. De vergadering is uiteengegaan na de commissie benoemd te hebben, die den 26sten, den dag van de plegtige opening der cortes, Hare Majesteit en den Regent ontvangen moet.

» De minister van binnenlandsche zaken heeft aan al de burgerlijke gezagvoerders van het Koningrijk een rondgaande brief, van deze

22sten dezer gedagteekend, toegezonden, waarbij hij die ambtenaren aanbeveelt, om de drukpers met de naauwgezetste waakzaamheid gade te slaan en alle geschriften aan te geven, die een met de staatsregeling of de wetten der monarchie strijdig karakter mogten hebben. De minister schrijft het meerendeel der rampen, welke in den laatsten tijd ons vaderland bedroefd hebben, aan het misbruik van de vrijheid der drukpers toe, en wijst als het eenig middel van herstel de snelle en strenge beteugeling dier misbruiken aan. (Waarschijnlijk hebben de artikels in den *Huracan* en andere revolutionnaire bladen, die in den laatsten tijd regtstreeks de republiek predikten, vooral tot deze aanschrijving aanleiding gegeven.)

» De regent heeft heden het paleis van Buena Vista betrokken, dat hij op zijne kosten heeft doen herstellen en van huisraad voorzien.

» De nieuwe Fransche ambassadeur, de heer *de Salvandy*, zal, indien hij er niet in slaagt, om zich met onze regering over de wijze waarop hij bij ons hof geaccrediteerd zal worden, te verstaan, hetgeen niet waarschijnlijk is, overmorgen, den 25sten, de terugreis naar Parijs aannemen: Hij heeft brieven van *Maria Christina* te Madrid aangebragt, die door den voorzitter van den Raad aan de Koningin *Isabella* zijn overhandigd. Met dien voorzitter houdt hij dagelijks zamenkomsten, maar deze zullen, indien de Fransche regering niet toegeeft, tot geenerlei gunstige uitkomst leiden."

— Ter beurze van gisteren (31 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 116,60; 3 pCt 78, 15; Id. Leening 1841 78, 70; Spanje 25¼; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Januarij.

Men schrijft uit St. Petersburg van den 19den December:

» De tegenwoordige winter is de merkwaardigste, dien wij sinds langen tijd beleefd hebben. Terwijl wij in December van het vorige jaar reeds strenge koude en de sterkste vorst hadden, die den geheelen winter door aanhield, lezen wij thans in het dagblad *Poszrednik* omtrent de tegenwoordige December-lente het volgende:

» In onze stads-tuinen ligt geen zweem van sneeuw; al de grasperken zijn nog groen, en overal spruiten bloemen uit, zoodat ik op heden (13 December) in een tuin te Wassili-Ostrow een tuiltje van bloeijende maagdeliefjes en half opene primulaver is en auricula benevens eenige groene takjes van malva, kruizemunt, melisse, kamperfoelie, enz. geplukt en hetzelve met eene sloep, even als in Mei, over de nog geheel van ijs bevrijde Newa, aan eene dame op de Engelsche kade toegezonden heb."

— Uit Dusseldorp schrijft men, dat de Koning van Pruissen, op Hoogstdeszelfs terugreis uit Londen te Aken, Keulen, Dusseldorp en Elberfeld een' dag vertoeven zou. Gelijk men weet, heeft Z. M. den wensch te kennen gegeven, om op de heenreis naar Londen, welke hij over Belgie en Calais doen zal, met geene plegtigheden te worden ontvangen.

— De meerderheid der gedeputeerden van den Hongaarschen Rijksdag heeft een voorstel tot invoering der jury in Hongarye verworpen, maar de minderheid is voornemens, de zaak in de aanstaande vergadering op nieuw ter sprake te brengen. Thans houden zich de gedeputeerden met een wetsontwerp op de openbaarheid der regtszittingen bezig.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Januarij.

In het officieel gedeelte van *den Moniteur* leest men, twee koninklijke besluiten, op Laeken den 29sten geteekend en op het rapport van den minister van oorlog genomen. Bij het eerste wordt de luitenant-generaal *Daine*, kommandant van de vierde territoriale divisie en van de vierde divisie infanterie op non-activiteit gebragt, terwijl de generaal-majoor *Malherbe*, kommandant van de provincie Henegouwen voorloopig in zijne plaats benoemd is.

Bij het tweede besluit wordt, op voorstel van den minister van binnenlandsche zaken, de geneesheer [illegible] uit zijne betrekking van lid van de geneeskundige commissie van Braband ontslagen. Beide die personen zijn betrokken geweest in de regtsvervolgingen ter zake van de onlangs in Belgie ontdekte zamenspanning; doch de kamer van rade der Brusselsche regtbank heeft, bij de onlangs bekend geworden uitspraak, verklaard, dat er geene genoegzame termen bestonden, om hen te vervolgen.

— Volgens *l'Observateur* zal de zaak van het komplot in het laatst van Januarij voor het hof van assises dienen. De voornaamste beschuldigden zouden zich aan het stelsel van alles te ontkennen houden; onder anderen de heeren *Van der Smissen*, *Van der Meere* en *Parijs* ontkennen dat zij eenig deel aan een komplot genomen hebben. De kapitein *Crehen* zou daarentegen tot bekentenis zijn gekomen.

— Twee personen, die zich in de jongste tien jaren nog al befaamd gemaakt hebben, de heer *Ferdinand Rodenbach*, distriktscommissaris te Iperen, en de heer *Spitaels* zijn dezer dagen overleden.

— De Nederlandsche gezant, de heer *Falck*, heeft gisteren avond eene soirée gegeven, waarop de leden van het korps diplomatiek, de ministers, beambten van 's konings huis en alle senateurs en vertegenwoordigers tegenwoordig waren.

— Gedurende het jaar 1841 zijn te Antwerpen aangekomen 1227 schepen, waarvan 237 belgische, 196 engelsche, 43 nederlandsche. In het jaar te voren, 1840, bedroeg het getal der ingekomen schepen 1172.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Januarij.

Uit s' Hage schrijft men van gisteren:

» Z. M. de Koning en de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk Geslacht hebben ll. Vrijdag avond, bij gelegenheid van het sluiten des jaars, de godsdienstoefening in de Groote Kerk bijgewoond, onder het gehoor van den weleerw. zeer geleerden heer predikant en hofkapellaan *I. J. Dermout*, en gisteren morgen zijn Hunne Majesteiten, de Koning en Koningin, benevens de Prinsen en Prinsessen, met het Nieuwe jaar, in de Klooster Kerk tegenwoordig geweest onder het gehoor van den weleerw. zeer geleerden heer *Timmers Verhoeven*, die beiden, met hunne gewone welsprekendheid, de Vorstelijke personen toepasselijk aangesproken hebben.

» Gisteren middag ten één ure is er, bij gelegenheid van het Nieuwe jaar, eene luisterijke parade gehouden, waarbij Z. M. de Koning, vergezeld door de Prinsen van het Koninklijke Huis, en gevolgd door eenen luisterlijken staf, de troepen van het garnizoen, welke Z. M. luide toejuichten, in oogenschouw heeft genomen. Men merkte bij die parade op, dat de lanciers in hunne nieuwe montering gekleed waren. Des middags was er gala-diner van 112 couverts, op het Paleis van het Noordeinde, waarbij, behalve de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk Huis, tegenwoordig waren de leden van het corps diplomatique, 's Konings ministers, de president van den Hoogen Raad, de leden van den Staatsraad en ander aanzienlijke personen.

» Het feest der zak- en turfdragers, tot welks viering en tot ondersteuning van dezelver huisgezinnen, Z. M. de Koning zulk eene aanzienlijke gift geschonken heeft, is in de beste order afgeloopen.

» Na het eindigen van de godsdienstoefening begaven de gezamenlijke zak- en turfdragers, allen gecostumeerd en sommige te paard gezeten, met trommen en muzijk aan het hoofd, onder het vrolijk gejuich der zamengevloeide menigte en het wapperen der oranje- en nationale vlaggen, welke door eenige hunner gedragen werden, ll. Vrijdag avond ten 8 ure van de vergaderplaats bij den kastelein *Goud*, in de Bagijnestraat zich in optogt met fakkelicht naar het paleis des Konings, waar Hoogstdezelve hun de eer aandeed, op de stoep te verschijnen, hunnen dank voor de aanzienelijke gift aan te nemen en met eenigen derzelven zich, met zijne gewone minzaamheid te onderhouden. Dat 's Konings komst en die gemeenzaamheid de geestdrift opwekte, behoeft wel niet gezegd te worden.

» Van daar trok de optogt naar den Prins *van Oranje*, die mede aan den ingang van zijn paleis verscheen, daarna naar den burgemeester der residentie, die zich met hen onderhield, toen naar het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik*, den gouverneur van Zuid-Holland, enz. Vervolgens keerde de troep naar de Bagijnestraat terug, waar men zich tot laat in den nacht bleef vermaken."

— Men verneemt, dat Z. K. H. de Keurprins, mederegent van Hessen, door Z. M. benoemd is tot riddergrootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Men verneemt, dat de heer *A. P. P. C. R. E. de Ceva*, kolonel en adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, met 1°. Januarij, als zoodanig eervol is ontslagen, terwijl hem tevens de rang van generaal-majoor is toegekend.

— Z. M. heeft aan den kap. *C. F. F. van Hylckama*, van het regiment jagers, het tractement van non-activiteit toegelegd.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 31sten December 1841, n°. 67, zijn bij het departement van Justitie tot adjunct-commiesen benoemd: Mr. *C. W. E. Vaillant*, *W. C. van Langeveld Voorstad*, *R. J. C. van Hamersvelt*, *J. L. Le Rutte* en *H. Rijman*.

— In eene plegtige algemeene en openbare zitting van het Provinciaal Geregtshof van Holland, welke door een groot deel der balie werd bijgewoond, heeft de Procureur-Generaal bij dat Hof, het woord bekomen hebbende, aan het Hof medegedeeld, dat hij, tot aller diep leedwezen, ambtshalve verpligt was te nemen een requisitoir, waarbij op grond van de wet van 26 Mei jl. en 's Konings besluit van 10 October jl., wordt gerequireerd dat het Hof, van middernacht van Vrijdag ll. af, den naam zal dragen van Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland, en dat zijne regtsmagt zich tot dat gewest bepalen en niet meer tot Noord-Holland uitstrekken zal.

Na voorlezing der daartoe betrekkelijke wet en van het koninklijk besluit, heeft de Voorzitter aan den Procureur-Generaal van het door hem genomen requisitoir acte verleend, en dien overeenkomstig in deze plegtige zitting verklaard, dat het Hof voortaan den naam van Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland dragen en zijn regtsgebied zich tot dat gewest bepalen zal.

— Den 28 December heeft te Maastricht, in eene der zalen van het palies van Justitie, de plegtige installatie plaats gehad van het provinciale geregtshof van Limburg door Z. Exc. den heer gouverneur van het gewest, in tegenwoordigheid der verschillende collegien, der militaire overheden en van een aanzienlijk publiek.

Den volgenden dag zijn geïnstalleerd de regtbanken en cantongeregten van de arrondissementen Maastricht en Roermond, de eerste door Z. Exc. den heer gouverneur, de andere door deszelfs gedelegeerde, den heer *A. J. H. J. Bloemaerts*, lid der gedeputeerde Staten van het Hertogdom Limburg, te Roermond.

— In de duitsche dagbladen leest men onderscheiden aldaar met namen genoemde pruissische gezanten, zaakgelastigden enz., bij verschillende Hoven, welke, volgens die berigten, door anderen staan vervangen te worden. Onder dezen is ook genoemd de graaf *von Wylich und Lottum*, envoyé-extraordinaris en minister-plenipotentionaris bij het Nederlandsche Kabinet. Ingevolge berigten, uit 's Gravenhage ontvangen, vernemen wij grond te hebben om dit laatste te kunnen tegenspreken.

— De Minister van Financien heeft den 29sten December 1841 een besluit genomen, gegrond op de omstandigheden dat in sommige provincien een aantal veenderijen onder het water zijn bedolven en dat alzoo de gewone aanpeil van turf niet volledig zal kunnen geschieden; wordende bij dat besluit, ter tegemoetkoming aan de moeijelijkheden waarin de veenlieden door die omstandigheid zouden kunnen vervallen, eenige gunstige bepalingen gemaakt.

— Bij Koninklijk besluit van den 11den Februarij 1838, n°. 81 was bepaald dat een der Nederlandsche oorlogschepen steeds den naam zou voeren van *van Speijk*, als een blijvend gedenkteeken van den heldendood diens jeugdigen zee-officiers. — De korvet, welke sedert 1831 met dien onvergetelijken naam prijkte, was ongeschikt geworden voor de actieve dienst en werd sedert eenigen tijd gebezigd als wachtschip te *Soerabaija*. In aanmerking nemende dat de naam, door zulk eene daad vereeuwigd, niet moet prijken op eenen tot havendienst verwezenen bodem, is door het departement van Marine en Kolonien aan den Koning voorgesteld, en door Zijne Majesteit goedgekeurd, dat een der te Amsterdam op stapel staande, en der voltooijing nabij zijnde oorlogschepen, thans genaamd *de Medusa*, zal worden herdoopt *de van Speijk*.

— Van den Helder schrijft men ons van den 30sten December:

» Gedurende meer dan elf achtereenvolgende weken heeft alhier geen oostenwind gewaaid, die de tot uitzeilen gereedliggende bodems naar hunne bestemming liet vertrekken. Toen dan nu gisteren de zoolang gewenschte gunstige windsgelegenheid daar was, zijn er, door middel van de twee stoombooten de *Noord-Holland* en *Amsterdam*, meer dan 70 bodems naar zee gesleept. Onder dezelve bevonden zich Z. M. oorlogsbrik *de Zwaluw*, kapt.-luit. *Enslie*, en het koopvaardijfregat *Nassau*, naar Batavia; de koopvaardijfregatten *Noord-Holland*, *de Goede Vrede*, *Maria Alida Maria*, naar Suriname; *Pieter Eduard*, naar Nickerie; *Brazilie* naar Fernambuck; terwijl nog in deze haven gereed liggen om eerlang in zee te steken Z. M. oorlogskorvet *Castor* kapt.-luit. *Söhngen* naar Suriname, de koopvaardijschepen *van Galen*, *Javaan*, *Ambarawa*, *Pieter Florisz.*, en *Claudius Civilis* naar Batavia."

— Uit Koevorden wordt gemeld, dat de toestand der wegen, in die streken, weder diep rampzalig is. Van de zijde van Overijssel is die vesting thans volkomen ontoegankelijk. Met groote moeite en levensgevaar, kan nog de postbode te paard de brieven van Hardenberg derwaarts brengen, voor rijtuigen is er aan geen passeren te denken. Naar den kant van Assen en Groningen blijft alzoo voor de bewoners van Koevorden de eenige uitvlugt. Op de wegen derwaarts valt nogtans niet te roemen. Zoo is de weg van Koevorden naar Dalen letterlijk een moddersloot. » Duurt het nog langer zoo, aldus schrijft men van daar, dan overtreft het jaar 1841 nog het beruchte jaar 1673."

EL EMPECINADO.

(Episode uit de Spaansche Oorlogen.)

(*Vervolg van N°. 155 en slot.*)

Na zijne beschikkingen te hebben gemaakt, had *Empecinado* zich ter rust begeven en was weldra ingesluimerd. Reeds twee uren lang genoot hij den slaap, toen geweerschoten hem deden ontwaken. Van zijne maïs-matras, het gewone bed der Spaansche boeren, opspringende, ijlt hij naar het venster. Welk schouwspel trof zijn oog! Twee eskadrons huzaren omgaven het gehucht; op den grooten weg tot aan het moeras en op den weg zelven, dien hij den vorigen avond gekomen was, rende in den galop eene lange kavallerielijn aan, en schaarde zich in slagorde tegen over het gehucht. De Franschen hadden de kaissons reeds weder veroverd, en de waarschijnlijk niet zeer zorgelijke bewakers waren verrast en gedood, daar zij naauwelijks den tijd gehad hadden, om hunne geweren te lossen, ten einde alarm te verbreiden. Wanhoop of schrikverbijstering zouden zich van ieder ander dan van *Empecinado* hebben meester gemaakt.

Voor het front der zich snel scharende kolonne, bevond zich de fransche generaal op een prachtig getuigd paard en van zijnen staf omgeven. 't Was een jeugdig mensch, wiens wezenstrekken niet regelmatig schoon waren, maar die echter eene aangename en opene uitdrukking hadden, en wiens militaire houding zich op het voordeeligst in de huzarenuniform, geheel met galon en borduursel bedekt vertoonde: zijne lange krullende lokken kwamen van alle zijden van onder zijn chako te voorschijn. Een fraai bewerkte damasceensche sabel, met goud en edelgesteente bezet gevest, hing aan zijne zijde, en in zijne hand had hij eene in 't goud gevatte karwarts, waarmede hij ongeduldig op zijne marokijnen laarzen sloeg, middelerwijl hij bevelen aan zijne aides-de-camp gaf. In dien eleganten officier erkende *Empecinado*, daar hij reeds vroeger gelegenheid had gehad hem te zien, terstond *Murat*, den uitstekenden huzaar, den echten *dandij*-officier en te gelijk den schitterendsten ruiter-aanvaller van *Bonaparte's* legers.

De volle maan verlichte het moeras, waar deze krijgstoerustingen werden bewerkstelligd; een snelle blik van den guerilla was voldoende om alles tot in bijzonderheden te overzien. Op bevel van *Murat* steeg een gedeelte der kavallerie af en begon de huizen te doorzoeken. *Empecinado* kon weldra den trap die naar zijne kamer geleidde hooren kraken van de zware stappen der fransche huzaren. 't Was nu geen oogenblik van beraden meer; hij besteeg het grove balkon, dat het raam versierde, en welke de schaduw van het huis in het donkere hulde. Beneden hem waren verscheiden huzaren geplaatst, die hunne paarden heen en weer reden, om de vlugt naar buiten te beletten, tijdens hunne makkers in huis onderzoek deden. Het balkon was omtrent twintig voeten van den grond. *Empecinado* hing een oogenblik met zijne handen aan de houten leuning, toen zijn steun loslatende, viel hij naar beneden en kwam op zijne voeten digt bij een der schildwachten te regt. Alvorens de verbaasde ruiter den tijd had het hoofd om te keeren, was hij omvergeworpen onder den buik van zijn paard, en *Empecinado*, vlug in de zadel springende, vloog als een pijl tusschen den generaal en diens staf door, dwars door het moeras naar het gebergte voorthollende.

Dit was zóó plotseling geschied, dat de Spanjaard reeds een goed eind vooruit gewonnen had voor men aan zijne vervolging dacht. Weldra evenwel joegen een twintigtal dragonders hem achterna, en nu begon de levendigste en hartogtstelijke jagt die men bedenken kan, die van den mensch op den mensch. Bij het schijnsel der maan konden de fransche troepen de verschillende wendingen van den vlugteling en zijner vervolgers onderscheiden. Vooruit rende *Empecinado*, met ontbloot hoofd, zijne zwarte haren in den wind zwierende, terwijl hij zijn paard onophoudelijk met het teugeleind slaat om deszelfs renloop te versterken; achter hem, op verschillende afstanden, de vervolgende dragonders, waarvan er slechts twee eenige kans hebben om den vlugteling te achterhalen. Ongeveer op het midden van het moeras gekomen, trekt een der laatste, nu niet ver van den guerilla gekomen zijnde, een pistool uit den holster en geeft vuur. Hij had beter gedaan zijn kruid te sparen, want de kogel ging onschadelijk over het hoofd van *Empecinado* heen, die zich nu herinnerende dat ook hij pistolen in den holster heeft, op zijne beurt op zijn' vijand aanlegt; de huzaar viel, en het paard hield eensklaps stil bij den gekwetsten meester.

Empecinado zette nu zijn paard met nieuwe kracht aan. Door een voor hem allergelukkigst toeval was het paard waarvan hij zich zoo stoutmoedig meester had gemaakt, de beste renner van het eskadron waartoe het behoorde. Een zijner vervolgers echter, een officier, had van het oogenblik oponthoud door het gevecht veroorzaakt, gebruik gemaakt om den vlugteling nader bij te komen. Op dit oogenblik was het moeras geheel afgelegd en sloeg *Martin Diez* een naauwe, met steenen bezaaiden weg in, waaruit de vonken onder de voeten van het paard spatteden, terwijl de weg bedekt was met wilde appel- en pruimenboomen, wier neerhangende takken den weg bemoeijelijkten en belemmerden; hij moest, om niet aan het hoofd of het gezigt gekwetst te worden, bukken tot op den hals van het paard; hij had dan ook hoop gevoed, dat men op dezen moeijelijken weg de vervolging zou staken. IJdele hoop! steeds hoorde hij achter zich het neerkomen op den grond van de hoeven eens paards dat in den renloop hem steeds meer en meer naderde. Nu zich overtuigd houdende dat hij zonder gevecht niet meer zou ontkomen, bedenkt hij eene list, om het voordeel weg te nemen dat anders een welgewapende dragonder op een ongewapend man moest hebben. Bij eene kromming van den weg gekomen, doet hij eensklaps zijn paard stil staan, en dat zoo snel en behendig, dat zijn vijand letterlijk in zijne armen viel, zonder gebruik te kunnen maken van de ontbloote sabel die hij in de hand hield. De dragonder, een Hercules van zes voeten, was een der ruwe Elzassers, met rossen knevel en blond haar, die altijd talrijk in de fransche legers waren, en die des te deugdelijker soldaten zijn, daar zij bij het duitsche flegma en koelbloedigheid, den onnadenkendsten en stoutsten moed

hunner landgenooten paren. Deze omvatte moedig zijn vijand, maar ware zijne kracht ook eens zoo sterk geweest, dan nog zou zij niets vermogt hebben tegen de ijzeren spieren van den Spanjaard in wiens armen hij als in eene schroef besloten was. Beiden rolden van uit den zadel op den grond, en in den val zette *Empecinado* zijne tanden in de wangen van zijn bestrijder, aan welke hij nu als een echte dog begon te bijten. Toen hij daarop dezen, door de pijn gefolterd, pogingen zag doen om zich los te wringen en zijne sabel te grijpen, liet hij eensklaps zijne prooi los, en den voet opligtende gaf hij hem een vreeslijken trap op het lijf. De hoorn van een stier uit Murcia had geen noodlottiger of vreeslijker wonde kunnen toebrengen. (*) De ingewanden van den ongelukkigen Franschman kwamen te voorschijn, zijne oogen draaiden en ten gevolge van de stuipachtige poging welke hij deed om zich om te keeren, viel hij met het aangezigt tegen den grond, aan den oever eener beek, waarvan het water zich rood kleurde door de stroomen bloeds, die hem uit den mond vloten.

Toen drie minuten later eenige huzaren nader bij kwamen stond het paard huns makkers stil, hijgende naar zijn adem, en gaf deszelfs meester den laatsten ademtogt, terwijl de slagen van een galopperend paard nog in de verte werden gehoord. De Franschen keerden naar Aranda terug, en *Empecinado*, niet in het minst ontmoedigd door den noodlottigen afloop zijner eerste onderneming, verscheen weldra weder op het slagveld, aan het hoofd eener talrijke bende, en wreekte door verscheidene stoute en welgelukte ondernemingen, den moord zijner makkers door de Franschen gepleegd, uit weerwraak voor den moord van het eskorte.

(*Blackwood's Magazine*).

(*) De spierkracht van *Empecinado* was voorbeeldeloos, en wordt althans in onze dagen niet zoo meer aangetroffen. In de persoonlijke worsteling kon hij het gemakkelijk tegen vier man opnemen; hij sloeg hen uiteen en verjoeg hen gelijk een ander met een troep lastige kinderen zou gedaan hebben. Onvergelijkelijk behendig in de behandeling van de sabel, zou hij zonder aarzelen een vijandelijken troep aangevallen hebben, en zoo dezelve geen vuurwapenen hadden, zou hij slechts weinig gevaar hebben geloopen. Toen hij te Roa, in Kastilie, gevangen genomen was, en de tegen hem, door de priesters en de vijanden der constitutie opgeruide en verbitterde boeren hem naar de strafplaats geleidden, verbrak hij eensklaps zijne banden en snelde toe om zich van zijne sabel meester te maken, die een bij dit tooneel tegenwoordig officier der *realistas* in handen had. Het was de vermaarde sabel welke *George III* hem had toegezonden, en die zóó zwaar was, dat niemand haar langer dan vijf minuten kon houden, terwijl hij dezelve als een stuk kinderspeelgoed hanteerde. Hij vatte haar met zooveel kracht bij de kling aan, dat zijne vingers bijna doorgesneden werden, en men twijfelt er niet aan of hij zou zonder dit toeval het ontkomen zijn, in weerwil van de omringende menigte: zelfs in dien toestand en hoewel ongewapend scheen hij nog zóó geducht, dat zijne beulen hem niet durfden naderen. Eindelijk traden eenige lieden van achteren toe en wierpen hem over het hoofd eenen grooten mantel, in welks plooijen hij zich verwarde, vervolgens deden zij hem een touw om den hals en hingen hem aan een boom op.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 negen zest.; dito 5 pCt. 100⅛; Kansbill. 25 negen zest.; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 92; dito 3½ pCt. 76½; Handelm. 155¼; O. Indie 97 dert. zest.; Rusland 106¼; Leening 1828—29, 105¾; Certif. 6 pCt. 70¾; Spanje 22 zeven zest.; Id. onbep. 18⅝; Oostenr. 5 pCt. 103¼; Metall. 5 pCt. 105¾; Polen, Aand. 147; Braz. 5 pCt. 66⅞.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK *der Nederlanden.*

RENTAMBT *ROZENDAAL.*

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op *Vrijdag den 7. Januarij 1842*, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Heer Mr. HENDRIK JAN VAN SWIETEN, openbaar Notaris, residerende te *Steenbergen*, ten Huize en Herberge van NICOLAAS VAN MEEL, in het *Huis van Negotie* aldaar, in het openbaar aan de meestbiedenden

VERKOOPEN:

Onder de Gemeente Steenbergen,

100 Stuks OLMEN- en ESSEN-BOOMEN, staande op het eerste perceel Dijk van *Graaf Hendriks-polder*, bekend paal N°. 25, in pacht bij G. VAN NIEUWENHUIZEN, (verdeeld in 46 Kavels).

Het SCHAARHOUT van 110 jonge Willigen Pooten, staande op het 1e en 2e perceel Dijk van den *Kruislandschen-polder*, bekend paal N°. 1 en 2, in pacht bij M. VRIENS en P. BAZELIER, in één Kavel.

Het SCHAARHOUT van 62 Willigen Pooten, aan de zuidzijde van het 3e perceel Dijk van den *Kruislandschen-polder*, bekend paal N°. 3, in pacht bij P. BAZELIER, in één Kavel.

Het SCHAARHOUT van 60 Willigen Pooten, staande aan de noordzijde van het 3e perceel Dijk van den *Kruislandschen-polder*, bekend paal N°. 3, in pacht bij P. BAZELIER, in één Kavel.

Het SCHAARHOUT van 210 jonge Willigen Pooten, staande op het 4e en 5e perceel Dijk van den *Kruislandschen-polder*, bekend paal N°. 4 en 5, in pacht bij A. VAN OSTA en J. BAZELIER, in één Kavel.

Het SCHAARHOUT, staande rondom een perceel Land in den *Kruislandschen-polder*, genaamd: *de Prinsen Geer*, in pacht bij de Wed. C. VAN NASSAU, in één Kavel.

Onder de Gemeente Rozendaal,

Het SCHAARHOUT, van de Heggen en Staalkanten van een perceel Bouwland, gelegen op *Kalsdonk*, in pacht bij ANTONIE MATTHIJSSEN, in één Kavel.

De Voorwaarden, naar welke deze Verkooping zal plaats hebben, liggen van heden af, dagelijks, (uitgenomen des Zondags), ter lezing, ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Boschwachter P. VAN REIJEN, te *Steenbergen*.

ROZENDAAL, den 9. December 1841.

De Rentmeester voornoemd,
P. SIX.

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ

TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLIJT.

ADMINISTRATIE der DOMEINEN en TIENDEN.

EERSTE DIRECTIE. KANTOOR ROZENDAAL.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij ter Begunstiging van de Volksvlijt te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, op *Zaturdag den 8. Januarij 1842*, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Heere GERRIT CHRISTIAAN STRUYK VAN BERGEN, openbaar Notaris, residerende te *Dinteloord*, ten Huize en Herberge van J. HERSELMAN, in het *Groot Schippershuis* aldaar, in het openbaar aan de meest- en genoegbiedenden Verkoopen:

Onder de Gemeente Dinteloord,

Twee-en-negentig opgaande ESSEN-BOOMEN en twee-en-vijftig KOPWILLIGEN, staande op het perceel Dijk van *Mariapolder*; in pacht bij P. C. VOGELAAR, verdeeld in 31 Kavels.

Drie-en-veertig opgaande OLMEN-BOOMEN en twee-en-tachtig KOPWILLIGEN, staande op het perceel Dijk van den *Oudlandschen-polder*; in pacht bij J. BLOMMEROE, verdeeld in 29 Kavels.

De Voorwaarden, naar welke deze Verkooping zal plaats hebben, liggen ter lezing van heden af, dagelijks, (uitgenomen des Zondags), ten Kantore van voornoemden Ontvanger te *Rozendaal*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opziener G. VAN SAARLOOS, te *Dinteloord*.

ROZENDAAL, den 14. December 1841.

De Ontvanger voornoemd,
P. SIX.

NEDERLANDSCH MUSEUM

VOOR HET JAAR 1842,

ZIJNDE EENE VERZAMELING VAN GESCHIED- EN LETTERKUNDIGE MERKWAARDIGHEDEN, NATUURBESCHRIJVINGEN, AARDRIJKSKUNDIGE BIJZONDERHEDEN, HISTORISCHE EN ROMANTISCHE VERHALEN.

Dit Tijdschrift, welks meer en meer toenemend debiet, van den bijval van het beschaafd publiek betuigt, wordt *wekelijks* uitgegeven in klein folio formaat, terwijl iedere Jaargang versierd is met VIER op STAAL gegraveerde uitslaande Platen.

De prijs is slechts
f 3,— *jaarlijks* en
f 4,— *franco per post*, voor de steden buiten *Amsterdam*.

De Inteekening geschied, voor niet minder dan den geheelen Jaargang, bij alle Boekverkoopers in Nederland, en bij de Uitgevers C. L. SCHLEIJER EN ZOON, te Amsterdam.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.